BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLETEI

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLETEI

1. Alaseksai Miklósvári-kastély környezete | G6
Alaska | 1999 óta védett | 2,1329 hektár
Két kastélypárkot áll itt, az egyik az „öreg kastély", melyet Golopy Gáspár építtetett, a másik a klasszicista új (Vay) kastély. Míg az „öreg kastély" az utóbbi években felújítottak, a fiatalabb épület lepusztult állapotban van. Mögötte termetes, idős fákkal álló park található, melynek központi részén gyepes focipályát alakítottak ki. Az épület és a futballpálya közvetlen környéke gondozott. A fák közül a termetesebb példányokat a vadgesztenyék, magas körisek, kocsányos tölgyek, csertölgyek, platánok, mezei juharok, nyugati ostorfák, kislevelű hársak képviselik. A legidősebb kocsányos tölgy kerülete 325 cm. A kert délkeleti részére egy időszakos patakmeder húzódik be, melyben magassásos – gyékényes növényzet telepedett meg. A medret fehér és türekény fűzes kíséri.
A Jókai Mór és a Rákóczi Ferenc út kereszteződése mellett nyílik a kastélykert bejárata. A kastély egyik épülete már messziről látszik.

8. Harsány-Kisgyör közötti völgy | G9
Harsány | 1985 óta védett | 20,1178 hektár
A terület a Csincse-patak mentén található. A völgy túlnyomó részén nedves élőhelyek, magassásosok, mocsárrétek és fűzes foltok találhatóak. Nedvesebb mocsárréteien elterjedt a szibériai nőszirom és a meszi iszalag, zsombékjai fölött a Csincse alsó folyása mentén gyakoriak. A tágabb területre jellemző gazdag madárvilágból kiemelkedik a fokozottan védett fekete gólya és a rendszeresen itt költő haris állománya, de megfigyelhetünk itt például karvalyt, túzokot, és az endemikus és berki tücsökmadarat is.
A terület Harsány településtől északkeleti irányban a Dózsa György úton elhagyva a halastavak mentén, majd a Csincse-völgyben haladó földúton haladva közelíthető meg.

9. Megyaszói-opálváltozatok | K6
Megyaszó | 1984 óta védett | 0,5 hektár
Megyaszó határának legnevezetesebb része a híres Csákó-bánya (Fekete-erdő), amelyben ma már fejtés nem folyik. A nevét a hely alakjáról kapta. A Nagy-Répástető nyugati oldalában található egykori Csákó-bánya legkiresebb képződményei a terület alsó-pannon korú üledékben (homok, homokkő, tufa, limnokvarcit) rejtőző opálosodott növénymaradványok.

7. Kastélypark | K6
Golop | 1985 óta védett | 5,8226 hektár
Két kastélypárkot áll itt, az egyik az „öreg kastély", melyet Golopy Gáspár építtetett, a másik a klasszicista új (Vay) kastély. Míg az „öreg kastély" az utóbbi években felújítottak, a fiatalabb épület lepusztult állapotban van. Mögötte termetes, idős fákkal álló park található, melynek központi részén gyepes focipályát alakítottak ki. Az épület és a futballpálya közvetlen környéke gondozott. A fák közül a termetesebb példányokat a vadgesztenyék, magas körisek, kocsányos tölgyek, csertölgyek, platánok, mezei juharok, nyugati ostorfák, kislevelű hársak képviselik. A legidősebb kocsányos tölgy kerülete 325 cm. A kert délkeleti részére egy időszakos patakmeder húzódik be, melyben magassásos – gyékényes növényzet telepedett meg. A medret fehér és türekény fűzes kíséri.
A Jókai Mór és a Rákóczi Ferenc út kereszteződése mellett nyílik a kastélykert bejárata. A kastély egyik épülete már messziről látszik.

2. Cinegés | F–G6
Alaska | 1995 óta védett | 56,0599 hektár
A helyi védett terület magánkézben lévő erdészeti kezelés alatt álló, vegyes korú, cseres kocsánytalan tölgyes, amelyhez a faluhatárban gyepterületek is csatlakoznak. Északi részén idős kocsánytalan tölgyek jellemzők, déli, magasabb részein a felszín erősen szabdalt. A döntően csertölgy uralta állomány tartalmaz kocsánytalan tölgyet, gyertyánt és néhány szál bükköt is. További elegyfája a barkóca berkenye, a mezei juharban, a madárcseresznye. Ahol a csersziszint erőteljesebb, ott megjelenik az egyhibés galagonya, a mogyoró, a veresgyűrűsom és a fagyal. Gyepszinten jellemzők a legelő hatás alatt lévő gyepek, az erdei szálkaperje, a sátoros margitvirág, a bársonyos tüdőfű, a fényteles galaj és a gyöngyvirág. Az idősb foltokon tömeges a varázsfűfű és a bükkös. Az erdőrészlet déli részein turbánliliom és nagy ezerjófű is előfordul.
A Kossuth utcán haladva, a buszfordító előtt délre forduljon lefelé elhagyni a falut. Ezután a dűlőutakon továbbra is déli irányba tartva juthatunk el a Cinegés erdőtömbjéhe.

3. Csomópataka-dűlő | F6
Alaska | 1995 óta védett | 3,75 hektár
A terület felhagyott szántók, szőlők és kaszálók területén kialakult másodlagos erdőszteppesedő gyepterülettek jellemzik, hasonló módon, mint a szőlőhegy és a Cinegés erdő felhagyott területeit. Értékes terület, ahol a hosszúleveli árvalányhaj, a tolstó, a tulipán és a sárga sáfrány, a hegyi fogtekeres jellemző.

4. Gardi | F6
Alaska | 1995 óta védett | 4,39 hektár
A terület felhagyott szántók, szőlők, gyümölcsösök, legelők és gyepek mozaikja. A szőlők helyben nagy foltokban terjed a hosszúlevelű árvalányhaj. A dombháti gyepterületek szálkaperjés, virágzatdag erdőszteppréttek, ahol a tollas szálkaperje, a pusztai csenkesz és a hegyi fogtekeres állományai jellegzetesek. A mélyedésekben, völgytalpakon a francia perje, és a siska nádtippan is megtalálható. A fák közül főleg molyhos tölgyek és csertölgyek láthatóak itt. Gyakori a nagy pacsirtafű, a réti perkáz, a piros gólyaor, a magyar szegfű és az olasz harangvirág.
A településtől a Kossuth úton kell elhagyni. Az aszfaltút a buszfordító után földúton vált, azon továbbhaladva az első elágazásnál északi irányba kell továbbhaladni, majd a kijárt dűlőutat követve menjünk észak felé, majd északnyugati irányba.

5. Gujutka | F6
Alaska | 1995 óta védett | 20,68 hektár
A védett terület legkiterjedtebb szántók, különleges művelt és felhagyott szőlők és gyümölcsösök mozaikja, melyek közé spontán cseríjesedő foltok ékelődnek. A cserjés területeken a környező cserestölgyesek fás szárú fajai jelennek meg. A Gujutka szőlőhegyét körbevevő tölgyes spontán terjeszkedése a terület nyugati szélén erőteljesebb. A nyugati rész déli lejtőin és a tetőhelyetben a szőlők és gyümölcsösök helyén virágzatdag erdőszteppréttre jellemző élőhelyek alakultak ki. Megtalálható itt a pusztai csenkesz és a hegyi fogtekeres is, de inkább a kétszikű fajok uralkodnak.

Ugyanesak kisebb foltokon jelenik meg a hosszúlevelű árvalányhaj és a tarka nőszirom. Jellegzetes növény még a nagy pacsirtafű, az egynyári seprence, a fehér zanót, a piros gólyaorr, de előfordul a bíboros kosbor is.
Az utcákat közül megfigyelhető itt többek között a szarvasbogár, az egerészölyv, a szőlő kulló, a fenyőrigó és a tengelic.

6. Kastélypark | G13
Borsodivánka | 1985 óta védett | 16,9089 hektár
A parkot és a községet a Kánya- és a Rima-patakok vízjárta területei vették körbe. Azok széles árterületéből emelkedik ki a mai Borsodivánka is. Emiatt láthatóak a parkban még ma is a hajdani magas árteri fás vegetáció: tölgy-kőris-szil ligeterdőhez kötődő termetes kocsányos tölgyek. A már elhalt, öt méter törzskerületű kocsányos tölgy ennek a vegetációnak a tagja lehetett. A kastély melletti kertterület központi része ma is egy vízet megtartó medermaradvány. A vízfelületet szinte teljesen beborítja a békalencsés, vízidarás, vízloglárkás hínárnövényzet. Egyes partszakaszokon nádas, gyékényes alakult ki.
A parkban a tölgyek mellett magas kőrisek, idős mezei juharok jellegzetesek, de telepített tekeplatánt, tiszafát és mocsárciprusokat is. A pszihiátriai otthon területén a termetes vadgesztenyék mellett fenyőfajokat és díszcseresznyéket is ültettek a kastélyban. A gyepben a fehér akác jelenik meg. A vizes élőhelyhez kötődő növényzet és a park gazdag madárvilágnak adnak otthont, megfigyelhető itt például a héja, a füleskuvik, a fülemüle, a tengelic, a csicsörke és a sordély.
A parkot a József Attila úton lehet megközelíteni, amely a pszichiátriai otthon bejáratához vezet. Itt egy földút ágazik el délnyugati irányba, ahol gyalogosan lehet eljutni a kastélypark gyógyintézményen kívül eső részére. Csak ez a terület látogatható szabadon.

A tavak madárvilága gazdag, megfigyelhető itt például kis- és a bíbocsvacsók, törpegém, gyurgyalag, és kékbegy.
Mezőkövesdet a Mátyás király útról dél felé letérve a Széchenyi István, majd az Egerlövő felé haladó Lövő úton kell elhagyni. Ezután a kőforgalomban kelet felé fordulunk, haladunk 100 m-t, majd erősített földúton térünk le déli irányba. Már itt is a bányató mellett haladunk, de a védett terület 300 m megtétele után érjük el.

A települést a Kossuth úton kell elhagyni. Az aszfaltút a buszfordító után földúton vált, azon az első elágazásnál nyugati irányba kell továbbhaladni, majd a kijárt dűlőúton dél felé menni. A védett terület a délre kanyarodás után kezdődik, értékesebb területei a kijárt dűlőút végén találhatóak.

10. Bolddogasszony papucsa termőhely | G9
Miskolc | 1984 óta védett | 12,2 hektár
Az előhely legmagasabb pontja 282,1 m. A területen a mély völgyek, terpilepcsők, erősen bevágódott csapadékvíz által formált vízfolyások jellegzetesek. A tágabb környezet növénytársulása a cseres-tölgyes, de a védett területen gyertyános kocsánytalan tölgyes jellemző. Az erdőt alkotó idős fák 100 év körüliek, de jelentős a fatal állomány borítása is. Előfordul még itt mezei juhar, vadcseresznye, rezgőnyár, kislevelű hárs is.
A cserjeszint tipikus faja a veresgyűrűsom és az egyibés galagonya, a gyepszinten jellemző az ligetes infű, a szagos müge, az erdei sás. A védett területen kisebb gödrök találhatók, ahonnan régen a felaprózódott mészkövet kitermelték. Ezeknek a melyedéseknek a peremén, oldalában tenyészik a fokozottan védett boldogasszony papucsa nevű orchidea, melynek állománya jelenleg 50-100 tő körüli.
A fokozottan védett faj élőhelyének védelme érdekében célszerűnek tartjuk ez esetben az előhely megközelíthetőségének mellőzését.

15. Dr. Greutter István egyedi fa- és növénygyűjteménye | H8
Miskolc | 1979 óta védett | 1,1283 hektár
A helyi védett kert városkéji jelentőségű, főként telepített fa- és cserjefajokból álló növénygyűjtemény, melyek között termetes idős példányok is találhatóak. A cserjesztinben a tipikusan üde környezetet igénylő kányabangita és a fehér bodza mellett a domvidéki cserjésekre jellemző veresgyűrűsom és a mogyoró is megtalálható. A fákra felkapaszkodó liánok függönyszerű növényzetét a komló és az erdei iszalag alkotja. A gyepszinten található például erdei madársóska, sárga árvacsalán, egynyári perje és ragadós galaj. A hegyvidéki patakmentén védett társulása, a patakmenti magaskórósok néhány faja (pl. erdei angyalgyökér, sédkender) is megfigyelhető ezen a szakaszon. A terület kedvelt kirándulóhely.
A védett terület tömegközlekedési eszközzel, az MVK RT 5-ös és 15-ös jelzésű autóbuszaival közelíthető meg leginkább. A terület határos a a Bükki Nemzeti Park Keleti Kapu nevű létesítményével, illetve a Majális parki autóbuszállomással, amely a Bükk felé induló gyalogos turizmus egyik fontos kiindulópontja.

11. Mezőkövesd, Katonai-tó | F12
Mezőkövesd | 2004 óta védett | 4,84 hektár
A „Katonatelep-tavak" az egykori kacsahányászat nyomán jöttek létre, vízfelületük a bányászat befejeződésével maradt vissza. A területen található tórendszer legidősebb tagjait az 1960-as években hagyták fel, de újabb tavak is kialakultak a közelmúltban a kavicsbánya-nyitások következtében. Jellemzőek itt a kisebb-nagyobb növényzet nélküli felszínek, de a részük nagy része már növényesedett.
A kiterjedt nádasfoltok szinte körbezárják a törékeny kis fürjek jellemezte puhafás növénytársulást. A cserjék az idős kényszerítve jellemzően erőteljesek, de sajnos az akác újulatára is ez jellemző.

12. Mezőkövesd, Szomolyai út menti homokbánya | F11 | Mezőkövesd
2004 óta védett | 5,7344 hektár
A Szilos-dűlő alján, a Kánya patak völgyének bal oldalán található ez a felhagyott homokbánya. Az itt található középső pleisztocén korú lejtőmozgásos, áttelepült homokot-kőzetlisztet főként építkezésekhez használták. A kb. 1,9 hektáros, szabálytalan alakú bányaudvar északi és nyugati kis szakaszát fejtik időszakosan. A többi fejtésfalon a műveles elmaradása miatt spontán növényesedett részük alakultak ki. A bányaudvar bolygatott felszínét siskanádtippanos gyep borítja. A régebben felhagyott részüket kezdi benőni a fehér akác, a kökény, a rezgő nyár és a keskenylevelű ezüstfa. A fejtett falrészeket gyurgyalagok és parti fecskék használják költőhelyül.
A 3-as számú főút Mezőkövesdet elkerülő szakaszán, a belőle ékszarka, Szomolya felé kiágazó alsóbbrendű úton haladva, kb. 5 kilométer megtétele után induljon el, egy dűlőtöre kell lekanyarodni. A viszonylag rossz minőségű dűlőúton kb. 100 métert kell megtenni, itt egy sorompó zárja el a homokbányához vezető utat.

13. Égeres növénytársulás a Majális parkban | G8
Miskolc | 1981 óta védett | 0,5 hektár
A Szinva-patak kiszélesedő völgytalpán a tartósan üde, humuszos lejtőhordalék-talajon a patakot kísérő-en szárazgyertyán megjelenésű fás vegetáció, szulmontán égerliget alakult ki, melynek maradványa a jelenleg helyi védelem alatt álló állomány. Domináns faj a 15-20 méter magasságot is elérő enyves éger, mely mellett megjelenik a magas kőris, a hegyi juhar, a kocsányos tölgy és a kislevelű hárs is. A ritkás alsó lombkoronaszintet a hegyi szil és a mezei juhar képezi.
Kérgük jellegzetes fehér szálas és sárga; a fekete vas- illetve mangánoxidos festődésük pedig keresztmetszetükben látszik jól. A terület telepített feketefenyves borítja, ami nyitottabb foltjaiban gyertán cserjésedik kökénnyel, galagonyával. A fenyves alatti fajsegély gyep uralkodó fűfája az erdei szálkaperje és a keskenyleveli perje.
Meggyaszó településtől a Monoki úton keleti irányban elhagyva, majd földutakon haladva lehet a védett területre eljutni.

16. Dr. Kovács Miklós rózsagyűjteménye | H8
Miskolc | 1979 óta védett | 0,1578 hektár
A botanikai és tájkerti érték képviselő gyűjtemény a város belterületi határán, műveles alatt álló kertrészekben található.
A rózsagyűjtemény kialakítása 1958-ban kezdődött, ekkor már 1500 fajták számlált. Az 1979-es védetté nyilvánítás során a magántulajdonban lévő terület 1000, míg az 1988-as védelmi határozattal a volt-ra-rosi területen 500 fajta került védelem alá. A jelenlegi tulajdonos és kezelő nyilvántartása szerint 432 fajta él a kertben.
Az 1A jelzésű autóbusszal közelítjük meg a területet, amivel a Lézerpont nevű megállóig megyünk. Innen gyalog, ezzel fel a Kőporos-dombja alatt haladó Andor utca irányába kell menni. Az Andor utcát el-ér-ve a Kőporos az Andor utca elágazásában tábla jelöli a védett területet.

17. Gárdonyi Géza Művelődési Ház (Bárczy-kastély) parkja | H8
Miskolc | 1985 óta védett | 2,3546 hektár
A helyi védett terület a Bárczy család 1870-es években épült kúriát körülvevő park. A park az idők folyamán valószínűleg jelentős változáson ment át, de koros fáinak nagy része megmaradt, és a terület máig fizi ligetes megjelenést. Honos és egzotikus fajokat egyaránt ültettek ide. 2013-ban készült felmérés szerint 26 faj 95 példánya látható a parkban, többek között mezei juhar, juharlevelű platán, magas kőris, alma, kocsányos tölgy, kislevelű hárs, dió és tiszafa.
A park városkéji jelentősége nagy, hiszen a valamikori Hejő magasártereinek emlékét őrző óriási kocsányos tölgyek egyes példányai láthatóak még itt. Ezek a tölgyek a bejárathoz vezető út menti területet szegélyezik. A terület a város környezetében általánosan elterjedt madárfajok jellemzik.

18. Mezőkövesd, Szomolyai út menti homokbánya | F11 | Mezőkövesd
2004 óta védett | 5,7344 hektár
A Szilos-dűlő alján, a Kánya patak völgyének bal oldalán található ez a felhagyott homokbánya. Az itt található középső pleisztocén korú lejtőmozgásos, áttelepült homokot-kőzetlisztet főként építkezésekhez használták. A kb. 1,9 hektáros, szabálytalan alakú bányaudvar északi és nyugati kis szakaszát fejtik időszakosan. A többi fejtésfalon a műveles elmaradása miatt spontán növényesedett részük alakultak ki. A bányaudvar bolygatott felszínét siskanádtippanos gyep borítja. A régebben felhagyott részüket kezdi benőni a fehér akác, a kökény, a rezgő nyár és a keskenyleveli ezüstfa. A fejtett falrészeket gyurgyalagok és parti fecskék használják költőhelyül.
A 3-as számú főút Mezőkövesdet elkerülő szakaszán, a belőle ékszarka, Szomolya felé kiágazó alsóbbrendű úton haladva, kb. 5 kilométer megtétele után induljon el, egy dűlőtöre kell lekanyarodni. A viszonylag rossz minőségű dűlőúton kb. 100 métert kell megtenni, itt egy sorompó zárja el a homokbányához vezető utat.

19. Avasi arborétum | H8
Miskolc | 2003 óta védett | 15,9579 hektár
Az arborétum területén egykor az avasi szőlőskertek műveltek, melyeknek kisebb-nagyobb maradványai még láthatóak. A ma már szépen díszlő őrökzöldfajok, telepítését 1986-ban kezdte meg Dr. Adorján Imre. Az arborétum két különálló egységből áll: örökzöld-gyűjtemény, mely a „Dr. Adorján Imre Fenyőkert" nevet kapta, és lombosfa-gyűjtemény, 630 különféle szárazgyertyán megjelenésű fás vegetáció, szulmontán égerliget alakult ki, melynek maradványa a jelenleg helyi védelem alatt álló állomány. Domináns falaj a 15-20 méter magasságot is elérő enyves éger, mely mellett megjelenik a magas kőris, a hegyi juhar, a kocsányos tölgy és a kislevelű hárs is. A ritkás alsó lombkoronaszintet a hegyi szil és a mezei juhar képezi.
A terület a 4-es számú autóbusszal közelíthető meg, amivel a Lézerpont nevű megállóig megyünk. Innen gyalog vagy a 14H jelzésű autóbusszal a Sütő János utcai megállóig.

20. Miskolczi Botanikus kert | H8
Miskolc | 1979 óta védett | 8,7993 hektár
A terület kedvelt üdülő- és kirándulóhely. Eredeti növénytársulása az égerláp és a patak menti égerliget volt, melyet láp- és mocsárrétek egészítettek ki. Napjainkban arboretum jellegű, óshonos és egzotikus fajokban gazdag terület, amely kitűnő floristai adottságai révén geológiai és tájképi értéket is képvisel. A mesterségesen kialakított díszparkban részben megmaradtak az eredeti vegetáció fás elemei (égerek, törökgesztenye fizek), illetve kiegészítették olyan dekoratív idegenhonos fajokkal, mint pl. a fenyő- és borókafélék vagy a lombhullató mocsárciprusok. Található itt szivarfa, japánbirs és puszpáng is.
A 2-es jelzésű autóbusszal a végállomásig kell utazni, ott található a terület.

21. Miskolctapolcai felhagyott Vár-hegyi kőbánya | G8
Miskolc | 2002 óta védett | 16,3765 hektár
A terület nemcsak földtani vonatkozásában, hanem növény- és állatvilága miatt is értékes. Itt található a fokozottan védett boldogasszony papucsa, valamint, bajszos sármány és hantmadár is készel a területen. A 10 hektár területű mészkőbánya udvarában 40 helyen 20-féle geológiai jelenség látható, amelyek a terület földtani fejlődésének egy-egy pillanatát szemléltetik. Ilyenek például a rétegződések, közbetelepülések, mikrotektonikai elemek, telérek, réteggyűrődési változatok, hévizes kioldódási gömbfülkés üregek, nagyobb barlangok, agyagásványok hazánkban egyedülálló sorozata, negyedkori rétegződések szinte tankönyvszerű metszetei. A tapolcai Vár-hegy környezetét kialakító földtani folyamatok 60-70 millió évesek.
A Miskolc-Tapolca végállomásig, onnan gyalogosan az Iglói, majd az ebből elágazó Várhegy út ön, így érünk a területre.

22. Miskolctapolcai Kis-kőves | G8
Miskolc | 1986 óta védett | 12,1543 hektár
A területet a sajmeggyes karsztbokorerdő, az ősszi zárt mészkő-sziklagyep, valamint pusztafüves lejtősztyeppek mozaikjai jellemzi. A környezet növénytársulása a cseres tölgyes, illetve a gyertyános kocsánytalan tölgyes. A cserjeszint dús, leggyakoribb faja a bisso som, a kökény, a bibircses kecskerágó és a sóskaborbolya.
A terület sok védett növény (nőszirmok, magyar zergevirág, erdei szellőrózsa, stb.) előhelye is. A zárt gyepfoltokon a száraz területeken a vékony levelű csenkesznek, a kissé üdébbeken a szélesebb levelű francia perje és a tollas szálkaperje a meghatározóak. Nagy számban él itt tavaszi hérics, nagy ezerjófű és piros kígyószisz.
Értékesek a sztyppesedő zárt mészkősziklagyepek is, melyben az számtalan védett fajnak szolgálnak élőhelyül. A közelkibúvásokkal szabdalt, sekély, erősen törmelékes rendzinán zárt mészkősziklagyep-foltokat találunk. Jelentősebb sziklagyepi elem a lappangó sás, az ebfojtó müge és a premes gyöngyperje. Ez a társulás az előhelye a több száraz egyedszámú törpe nőszirom populációjának. Ugyanesak jelentős állományát találjuk a tarka kosbornak is. Az állatok közül megfigyelhető itt például a zöld gyöngyhárapke, a héja, az egerészölyv, a harmadi- és a holdi. A terület az utolsó megkülönböztetett Miskolc Tapolcóról a Baghy Gyula utcából induló ösvényen.

23. Miskolctapolcai parkrendszer | H8
Miskolc | 1979 óta védett | 8,7993 hektár
A terület kedvelt üdülő- és kirándulóhely. Eredeti növénytársulása az égerláp és a patak menti égerliget volt, melyet láp- és mocsárrétek egészítettek ki. Napjainkban arboretum jellegű, óshonos és egzotikus fajokban gazdag terület, amely kitűnő floristai adottságai révén geológiai és tájképi értéket is képvisel. A mesterségesen kialakított díszparkban részben megmaradtak az eredeti vegetáció fás elemei (égerek, törökgesztenye fizek), illetve kiegészítették olyan dekoratív idegenhonos fajokkal, mint pl. a fenyő- és borókafélék vagy a lombhullató mocsárciprusok. Található itt szivarfa, japánbirs és puszpáng is.
A 2-es jelzésű autóbusszal a végállomásig kell utazni, ott található a terület.

24. Kastélypark | R4
Pácin | 1977 óta védett | 11,7851 hektár
Pácin északnyugati részén áll a Mágóchy kastély, melyet erdőtelenített egykori ősfás ligetben helyezett el. Ennek az üde árterű jellegű vegetációnak a fafajai (fehér nyár, türékény fűz, magas kőris, kocsányos tölgy, enyves éger) képezték a fás szárú növényzet alapját. A kastélypark gazdag határa egyben országhatár is. Jellegzetes növénye itt egy a mezei juhar, a nagylevelű hárs és a gyertyán. A honos fajok mellet jelen vannak betelepített fafajok is, mint az erdei és a feketefenyő, a nyugati ostorfa vagy a vadgesztenye. A vizes élőhelyeket sásos, gyékényes vegetáció szegélyezi, közülük a legértékesebb a terület gesztelkő részét határolt morotva, amely pl. búbos vöcsök, guvat, bíbic, nádrigó fontos táplálkozóhelye. A parkban található a legelőre sportpályája, és a területen turistaútvonal is keresztmegy.
A parkot a Fő utcáról, a sportpálya vagy a temető felé vezető úton lehet megközelíteni.

25. Halastó és térsége | E5
Putnok | 1993 óta védett
A Szörnyű-völgyi alsó tavat 2004-től horgásztóként hasznosítják. A Pálma-forrás vízét a Szörnyű-völgyi felső tóba vezető medret éger kísérő mézgás égerrel, magas kőrissel, gyertyánnal elegyesen. A törékeny fizek hatal alakjával, a lombkoronaszint sérül meg. Az éger kőrises szegély a felső tó körül is jellemző. Él itt többek között izzapzsurló és tavaszi mocsárhúr.
A terület a Szent Erzsébet utca, a Rákóczi út és a Szent Erzsébet utca déli végéből nyílik. A park egész évben szabadon látogatható.

26. Mandulás növényvilága | O5
Sárospatak | 1984 óta védett | 6,7 hektár
A Mandulás a Zempléni-hegység északkeleti peremterületének botanikai szempontból igen értékes tanulhegye, bár magassága meg sem közelíti a tengerszint feletti 300 métert. Alapkőzete a vulkanikus eredetű piroxénandezit, amelynek felszínén az egykori potenciális erdőszteppe-vegetáció maradványait, és szakaszos lejtőjen pedig a sziklagyepek jellemző fajszárult, köztük sok védett növényt fedezhetünk fel. Találhatók itt kocsányos tölgy, molyhos tölgy és tatárjuhar. A kora tavaszi bársonyos tüdőfű és az ujjas kétlike ékes bizonyítéka a szárazt tűrgyesek máig is fennmradt kontinentális eredetű lájszárúinak. A terület igazi botanika-történeti emlékeit és jelenlegi természetvédelmi értékeit a megmaradt eredeti és a részben átalakult másodlagos szárazgyepek képviselik, amelyek a Bodrogköz és a Zempléni-hegység növényföldrajzi értelemben vett „tranzit" zónájában az alföldi és a hegyvidéki vegetáció sajátosságait hordozzák.
A területre így jutunk el, ha először a 37-es főútról a kőforgalomnál lekanyarodunk Sárospatak felé. Ezután a városból a Vásárhelyi úgy a Bláthy úton kell nyugati irányba fordulni a hegy felé és először az asfalt, majd földutakon haladni a Mandulás irányába. A hegy legmagasabb pontján fakeresztet áll.

27. Iskolakert | O5
Sárospatak | 1981 óta védett | 7,5 hektár
A Sárospataki Református Kollégiumot 1531-ben alapították. Iskolakertje a Kollégium főbejáratával szemközt található, mintegy 7 hektáros park. A kert idős növényállománya a Fövérskert maradványa, illetve a XX. század közepének parképítési emléke. A kert legidősebb faegedei a 3 magas kőris és a 9 hársfa. Idegenhonos fajokat is telepítettek ide, mint pédául a fekete diót, a japánakácot és a lepényfát. A korai juharok alatt szinte összefüggő szőnyeget alkot a sötétzöld levelű borostyán, tavasszal tömegesen nyílnak az orosz keltike lila virágai. A kert délkeleti részén idős vadgesztenyesor látható és ezüstháros fasor szegélyezi. Található még itt vadgesztenye, bibircses nyír, gyertyán és vadcseresznye is. A park délkeleti részében álló kislevelű- és ezüst hársak fajtahibridje az országban egyedülálllóak. Ezeken az élőhelyeken a pusztai csenkesz mellett megjelenik a deres tarackbúza és jellegzetesek a ligeti szálya, a kardos peremizs is. A közelmúltban felhagyott termőterületen siska nádtippanos dominánsak jellegelhetők meg és tömeges az egynyári seprence, az orvosi somkóró vagy a tarka koronafűrt jelenléte is.
A Miskolc-Tornyosméneti főközlekedési útvonalról az EOV: 788370-315311 ponton kell letérni, ezután a dűlőúton délnyugati, majd északnyugati irányba haladva lehet a védett foltokat megközelíteni. A dűlőutak állapota miatt több élőhelyfolt megközelítése csak gyalogosan lehetséges.

28. Mandulás növényvilága | O5
Sárospatak | 1984 óta védett | 6,7 hektár
A Mandulás a Zempléni-hegység északkeleti peremterületének botanikai szempontból igen értékes tanulhegye, bár magassága meg sem közelíti a tengerszint feletti 300 métert. Alapkőzete a vulkanikus eredetű piroxénandezit, amelynek felszínén az egykori potenciális erdőszteppe-vegetáció maradványait, ezászakos lejtőjen pedig a sziklagyepek jellemző fajszárult, köztük sok védett növényt fedezhetünk fel. Találhatók itt kocsányos tölgy, molyhos tölgy és tatárjuhar.
A tardi Szekrény-völgy a Bükkalja kistáj területén található. A védelemre tervezett terület Tard község külterületén, a Szekrény-völgy bejáratánál, annak észak-keleltére a település északi határától fel. Találhatók itt kocsányos tölgy, molyhos tölgy és tatárjuhar.

29. Szikszói Hernád-völgyi ligeterdők és gyepek | I–J7 | Szikszó
2006 óta védett | 15,5439 hektár
A Hernád jobb partját kísérő puhafás, fűz- és nyárfás ligeterdőt és megmaradt állományai találhatóak itt.
A védettség a település északi határától fel. Találhatók itt kocsányos tölgy, molyhos tölgy és tatárjuhar.

30. Szikszói Hernád-völgyi ligeterdők és gyepek | I–J7 | Szikszó
2006 óta védett | 15,5439 hektár
A Hernád jobb partját kísérő puhafás, fűz- és nyárfás ligeterdőt és megmaradt állományai találhatóak itt.
A védettség a település déli szélétől fel. Találhatók itt kocsányos tölgy, molyhos tölgy és tatárjuhar.

31. Bethánia-kert | I6
Szikszó | 2007 óta védett | 0,9 hektár
A kert és a hozzá tartozó, ma már átalakított és beépítésre szánt terület a 18. század során épült a Hunyady család, majd házasság révén részben a Csákyak birtokába. A 20. század elején a Szociális Missziók Intézete szerzetesrend telepedett meg a birtokon. A kert az 1900-as évek elején készült leírás szerint díszfákkal, egzotikus növényekkel és cserjékkel kiegészített keményfa ligeterdő-maradvány benyomását kelti, ahol igen sok madár fészkelt. Mára csak az időskorú fák maradtak meg (kocsányos tölgy, szil, kőris, valamint vadgesztenyék) a kaszált gyepszintű, cserje nélküli kertben. Különösen szép és értékes fája a két, legalább 200-250 éves kocsányos tölgy.
A park a Szikszó településtől az Ináudó E7-es út mentén található. A Kassai úttól leágazó Bethánia-köz felől vagy a szintén a Kassai úttól leágazó Hunyadi utca felől lehet megközelíteni.

32. Szikszói Felhábor Frank-hegy dombsori gyepek | I6–I7
Szikszó | 2006 óta védett | 10,744 hektár
9 foltból álló helyi védett terület található itt: földutakat kísérő gyepterületek, gyepsávok, felhagyott legelőtöredékek és gyepmaradványok és a dűlőutak mentén fennmaradt száraz cserjések. A vedett foltokon száraz és félszáraz gyepekre jellemző előhelyek találhatóak. A köves talajú lejtősztyppekre jellemző előhelyek kisebb kiterjedéseik, és állományaik sem igazán tipikusak. Ezeken a helyeken pázsitfüvek uralta foltokon jellemző a dunai szegfű jelenlete. A nagyobb területeken virágzazdag erdőszteppréttre, jellemző előhelyek alakultak ki, tollas szálkaperjével, pusztai csenkesszel. Ugyanesak jellemző a területre a lószegyepfajok jelenléte. A vízfelületek mellett kiterjedt nádas-gyékényes állományok láthatóak. Az elhagyott mederágban szinte egész évben kisebb-nagyobb vízfelületek maradnak meg. Gyakran láthatunk itt a víz felett elröppenő jégmadarat, a víz fölé hajló füzeken ülő bakcsót, a sekély vízben lépegető nagy kócsagot vagy szürke gémet, a mélyebb vízben vadászó szárcsát. A nádtorzsák között a vízityók keresgélnek, az ugrás szerint szökdelő sebb és több mázas tömbökből is álló sziklamező. A nehezen járható terep jó búvóhelyet nyújt a zöld és fürge gyíkoknak. Az andezittömbökön élő zuzmók szines telepei nélkül teljesen beborítják a kőzetet. A kőtömbök közöt a fűszerpipe, a bokorfa, a kőtörő tóak, de azokon a kőzetfelszineken, ahol a kisebb mélyedésekben egy kis talaj is össze tudott gyűlni, a rózsás kövirózsa, a borsos varjúhájj is megtelepedett. Az andzittömbök és a cserjésedő foltok közötti száraz gyepterületet főként pusztai csenkesz, kardos peremizs jellemzi.
Boldogkőújfalu katolikus temploma jó tájékozódási pont, ahová személyautóval is el lehet jutni. A templomtól vagy a helyi temetőtől már láthatóvá a kőtenger területe, ahová kitapostott utak vezetnek.

33. Szikszói Hernád-völgyi gyepek | J7
Szikszó | 2006 óta védett | 19,624 hektár
A terület nagytáblás szántók közé ékelődött dűlőutak mentén és egy belvízelvezető csatorna mellett megmaradt 20-26 m szélességű gyepsávok hálózata a Bársonyos-a a Hernád közötti árterben. A hajdani üde élőhelyfoltok maradványai csak a dűlőutak szegélyén, a csatorna menti területeken maradtak meg. A vízmentesítés miatt a láprétek nagy része át is alakult, kiszáradt, inkább sztyppréttjaik jellemzik őket. Az utakat kísérő kökényes-galagonyás-gyepürózsás szegélyek gyepfoltjai a dunai szegfű, nyúlánk sárma és a mandolaszéle dominánsak. A vízmentesítés miatt a láprétek nagy része át is alakult, kiszáradt, inkább sztyppréttjaik jellemzik őket. Az utakat kísérő kökényes-galagonyás-gyepürózsás szegélyek gyepfoltjai a dunai szegfű, nyúlánk sárma és a mandolaszéle dominánsak. Ugyanesak megjelenik az ártérre a vízi iszalag és előfordulása is. A mocsárrétek fajai közül jellemző a pántlikafű, fekete nadálytő, ősi vérfű jelenléte.
Az Iskolakert Sárospatak központjában, a Tompa Mihály, Kazinczy Ferenc, Táncsics Mihály, József Attila utcák érintésével az Iskolakert tömbben helyezkedik el. Két bejárata a vasútállomással szemben a József Attila, illetve a Református Kollégiummal szemközt, a Kazinczy Ferenc utcából nyílik. Egész évben szabadon látogatható.

34. Szikszói Hernád-völgyi ligeterdők és gyepek | I–J7 | Szikszó
2006 óta védett | 15,5439 hektár
A Hernád jobb partját kísérő puhafás, fűz- és nyárfás ligeterdőt és megmaradt állományai találhatóak itt.
A védettség a település déli szélétől fel. Találhatók itt kocsányos tölgy, molyhos tölgy és tatárjuhar.

35. Szikszói Hernád-völgyi gyepek | J7
Szikszó | 2006 óta védett | 19,624 hektár
A terület nagytáblás szántók közé ékelődött dűlőutak mentén és egy belvízelvezető csatorna mellett megmaradt 20-26 m szélességű gyepsávok hálózata a Bársonyos-a a Hernád közötti árterben. A hajdani üde élőhelyfoltok maradványai csak a dűlőutak szegélyén, a csatorna menti területeken maradtak meg. A vízmentesítés miatt a láprétek nagy része át is alakult, kiszáradt, inkább sztyppréttjaik jellemzik őket. Az utakat kísérő kökényes-galagonyás-gyepürózsás szegélyek gyepfoltjai a dunai szegfű, nyúlánk sárma és a mandolaszéle dominánsak. Ugyanesak megjelenik az ártérre a vízi iszalag és előfordulása is. A mocsárrétek fajai közül jellemző a pántlikafű, fekete nadálytő, ősi vérfű jelenléte.
*A Miskolc-Tornyosméneti főközlekedési útvonalról az EOV: 788370-315311 ponton kell letérni, ezután a dűlőúton délnyugati, majd északnyugati irányba haladva lehet a védett foltokat megközelíteni. A dűlőutak